

EUSKALERRIA TA AMERIKAK

BATZAR BAT

Epaillaren 2'an Euzkadi ta España'ko Gotzain misiolarien ardurapean, misiolari-batzar gogoangarria ospatu zan. Zalantza barik Ego-Ameriketan euren sasoiari bate-rako lana egin eben toki bi onetako misiolariak eta ortik dator gaur be alkartzete au egitea.

Beste alde batetik, ez da gauza erreza lurralde aretan Euskalerriko norkiren bategaz zer-ikusirik ez daukan late-ri bat aurkitzea.

EUSKALDUNAK AMERIKETAN

Azal-azaleko begirakuna bat egitea naiko izango da euskaldun ospetsuak Ameriketan egindako lana ikusteko: Or agertzen da Bolibar, bere aurretiko urrekoak izen ori daroan erritxuan izan ebazana. Onek Ameriketako ainbat aberrirentzat lortu eban askatasuna eta gizon ospetsu ta entzutetsu biurtu zan kondaira-zaleentzat.

Beste gizaundi gomutagarri bat Zumarraga'tar Juan dogu, Mexiko uriko Goi-Gotzaina ta irarkola itxasoz andi-ko aldera eroan ebana.

Nor eta nongoa zan? Durango'ko bizkaitarra eta Ame-riketara joan baiño lenago Euskalerrian misiolari sutsua ta argitsua izana. Ba-dago berak andik eukeraz idatzitako eskutitza be.

Beste gizon aundi bat jatorku gogora. Au josulaguna eta giputza: Antxieta Agurgarria. Zuzen esaten jakon one-ri Brasil'go apostolua. Bere bizitzan bi millo inditar batea-tu ei ebazan eta eleiza, gaixo-etxe ta ikastolak milla baiño geiago egin. Bein baten, ogei ta lau orduan eten barik bere zeregiñean ekin ondoren, nekatuta, gizon bik besoai eusten eutsen berak bateoko berbak esaten ebazan artean.

Eta nork ez dau ezagutzen Durango'koa izan zan Zaba-la, Montebideo'ren iraslea? Ni Deustu'n bizi nintzala, orain amar urte, gizon sendokote bat ezagutu neban, Zabala abizenekoa. Onek esan eustan bere gaztaroan iku-bilkalari zala eta abizena'k berak bururatu leiken lez, Montebideo'ren iraslea izan zanaren senide zala. Nik esan neustan: Baiña egia esaten ete daustazu gero? Bai —eran-tzun eustan berak— eta ori orrelan dala jakin dagizun ona emen argibide bat: Nire alabeak Durango'ko Udaletxetik bizi-saria artzen dau, orain sari txikia izan arren ezaugarri lez naikoa. Durango'ko Udal-Batzak erabagita eukan Zabala'ren ondorengoai bizi-sari ori emon bear jakela eta orregaitik eskuratzen eban. Nik sinistu egin neustan esaten eustana, baiña ez neban astirik izan Durango'ko Udaletxe-ra joan eta ori egia zala baieztatzeko.

Txile'ko Araukana ibarrean izandako gudaren barriak olerkiz idatzi ebazan Ertzilla, jaio Madrid'en jaio zan, bai-ña bere gurasoak ara ostera bat egin-bearra izan ebelako. Izatez Bermeo'tarra zan, bai bera eta bai bere gurasoak be.

BARRI ONA ZABALTZEN

Ameriketara joan ziran euskaldunak geienak Kristo Salbatzaillearen barria ara eroaten joan ziran eta ango biz-tanleak kristiñau, katoliku, izatea lortu eben.

Mundu guztiko katolikuetatik latindun Ameriketakoak ia erdiak dira eta 2.000n. urterako Eleiza guztian erdiak ego-ameriketarren artean zenbatu al izango doguz.

Baiña jazokizun gogoangarri orrek gure aldetik erantzun-bear itzala dauko! II Jon Paul Aita Santuak esan dauanez, "barriztu ta geiagotu egin bear da gure eskintza, zati on bat Euskalerraren bultzadaren indarra dana, sendotu daiten".

Lurralde areik aurkitzea ta bertan Barri Ona zabaltzea egiten asi zanetik 500 urte beteko dira laster eta 500 urte oneitan fedea ta jakintza alkar-banatzeko lana egin da, baiña lan ori sendotu, ugaritu ta bideratu egin bear da.

Gure egunetan Ameriketan jokabide berezi ta barri bat sortu da, Batikano'ko II Batzar Nagusiak eta Medellin eta Puebla'n egindako batzarrak emondako argibideak onar-tuta eta ondoren lez ango Eleizeak gaztetasunaren bizi-indar ukatu-eziña lortu dau.

Gogora datort oraintsu irakurria: Bizkai'ko Eleiz-Barrutiak bakarrik Ego-Ameriketan eta Afrika'n 900 misiolari gizonezko dauzala. Eta orain latindun Amerike-tako lurretan gagozan ezkerre, ba-daukagu itxaropena Ebanjelioaren indar barriztuak ango sinismenaren aberas-tasuna berbiztuko daula, Amerika barri bat egiteko, bere goi-dei edo bokaziñoari erantzun egokia emongo dautson Amerika, Askatasunaren eta anaitasunaren, zuzentasunaren eta bakearen eredu izango dan Amerika Jesukristo'gan gizarteagaz zintzoa izango dana.

Txiokeriz neketurik, ekonomi menpekerian minduta, okerkeriak zapalduta bizi diran erri areik Ebanjelioaren itxaropen-iturria bear dabe eta ori lortzeko Euskalerraren laguntza bear-bearrekoa da.

LETONA'K